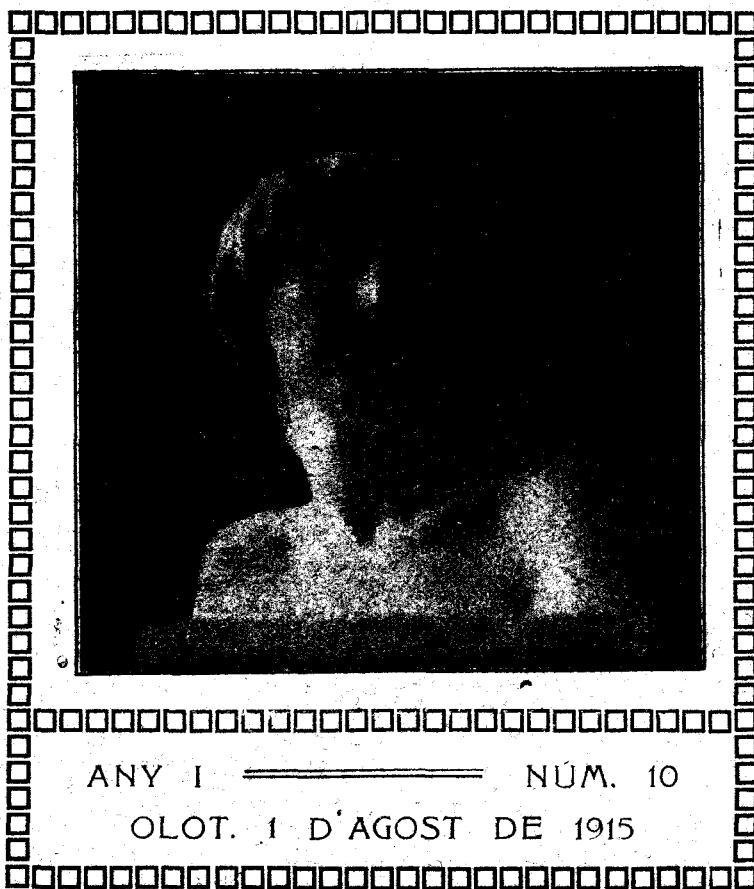

Vida Olotina

REVISTA QUINZENAL NACIONALISTA

Comprat a J. F. en 1930

ESTABLIMENT TIPOGRAFIC

DE

PERE ALZAMORA

CLIVILLERS, 16.

TELÉFON, 22.

OLOT

ESTAMPACIONS ARTÍSTIQUES   □   AUTOTIPIES
DOCUMENTS COMERCIALS   □   OBRES   □   REVISTES
PERIÓDICS   □   CARTELLS I TOTA MENA DE IMPRESSIONS

LLIBRERIA I OBJECTES D'ESCRITORI ALTA NOVITAT

INMENS ASSORTIT EN POSTALS PER A TOTS ELS GUSTOS I PREUS

Vida Olotina

REVISTA QUINZENAL NACIONALISTA

Any I

OLOT, 1 de Agost de 1915

Núm. 10

Preus de subscripció

Olot, any. . . . . 2'50 ptes.

Fora, „ . . . . . 3'00 „

Número solt 10 céntims

Anuncis, segons tarifa. Pagos a la bestreta.

Direcció i administració:

Carrer de Clivillers, núm. 16, on se dirigrá

tota la correspondencia.

No 's retornen els originals

CATALUNYA NO VOL MORIR

S'ha dit que a Espanya existeixen dues mentalitats diferents: una, que enlluernada per un passat aparentment esplendorós i convençuda de que no pot refer-lo, se resigna estoicament a morir; i altra que treballa ardidament per a utilitzar lo que Espanya té de real, segura de que li resten encara elements sobrats per a viure amb esplendidesa.

Aquestes dues mentalitats, conviuen en enguñosa desigualtat de esfera d'acció, car mentre la Espanya morenta o galvanitzada té la capitata i amb ella els ressorts de govern, la Espanya rediviva, representada per Catalunya i retuda a la condició de província, no té llibertat de moviments per a desenrotllar ses energies.

Si les dues mentalitats gaudissin de la mateixa llibertat, si disposessin de igualtat de mitjans, el dualisme duraria poc temps, car la sava de una nova vida invadiria irresistiblement totes les arteries de Espanya i aquella mentalitat fatalista s'extingiria tota sola.

El problema català, raons nacionalistes apart, rau en aquest dualisme, o millor dit, en aquesta desigualtat de mitjans, com pot experimentar-se ara que está passant un període de greu exacerbació.

Catalunya amb totes les penes i fadigues s'ha creat una riquesa i al veure-la ara amenaçada, per el trasbals de la gran guerra, no sols no se avé a perdre-la, sinó que se sent amb cor de utilitzar el mateix trasbals per a fer-li pendre forta embranzida.

Tot just esclatat el conflicte europeu, Catalunya formulà immediatament son programa de defensa i de previsió i, no tinguent govern propi que's bastés per a posar-lo en pràctica, acudí

a Madrid amb tota la bona fè d'aquest món, segura de que hi portava junt amb sa salvació la de tota Espanya. Però allà vegé amb estupefacció que l'espantós soroll de la lluita més formidable que mai hagi aixordat el món no bastava a despertar an aquella mentalitat galvanitzada, perquè les solucions catalanes no tan sols no eren adoptades amb l'urgència que la gravetat de la situació exigia, sinó que eren combatudes amb el clàssic procediment de l'aplaçament sistemàtic.

Peró Catalunya, que en altres de ses aspiracions está ja acostumada a carregar-se de paciència, i a esperar, ara no pot aguantar més, perquè lo que al present está en perill és el pá de demá i amb el pá sa vida entera. I Catalunya no vol morir.

Si governessin homes de la capacitat d'un Maura o un Canalejas, que altrement conservaven alguna fè en la vitalitat d'Espanya, no tindria segurament Catalunya necessitat d'adoptar actituds radicals però, per desgracia, governen homes mediocres i representatius del més genuí parassitisme i és precis cridar fort i obrar amb energia.

El dinar del Tibidabo és el punt de partida de una nova actuació que ha de salvar-nos i ha de salvar a Espanya. El moment és, doncs, solemne i cal que tots els catalans ens trovem disposats a ocupar el lloc que'ns sigui senyalat.

Amb serenitat, amb enteresa i amb unanimitat, Catalunya ha de demostrar al govern que la força d'un poble és més poderosa que la d'una oligarquia artificiosa que sembla tenir com a suprema aspiració la de explotar el macàbric negoci de empresa funerària.

QUESTIONS MUNICIPALS

AIGUES DE SANT ROC

Com a terme de la serie d'articles publicats, fins ara, referents a les aigues de St. Roc, anem a exposar les reformes que creiem convenient aplicar per a que millori el sistema de conducció de les mateixes.

Fer la crítica d'una obra realitzada és lo menys difícil, principalment quan els seus defectes són tan palmaris com els que he pretinut exposar adoleix el vell procediment empleat per a conduir aquelles aigues. I jo l'he feta aquesta crítica, dura, pertinaç, jo que m'estimo tan les aigues de St. Roc per lo molt que valen i per lo molt que hi he treballat; però és per aixó mateix que jo desitjo, després d'haver fet ressaltar els més petits i greus defectes, que aquets se corretjeixin o desapareguin per complert, posant en pràctica, allà on sigui necessari, altres millors medis que 'ns senyalen els avenços del nostre temps. Desterrem les anticuades costums que s'han involucrat en l'assumptu que si a pocs beneficien, perjudiquen en canvi a molts; implantem poc a poc, però d'una manera continuada amplies reformes d'eficacia, que'ls bons fruits després trets dels treballs nostres han d'esser per al major esplendor de la ciutat. La satisfacció que'n l'avenir lograrem gosar contemplant les noves ufanies, serà la més valiosa recompensa que podrem ostentar en el nostre cor olofi.

*
**

En la sucinta exposició de reformes aplicables que vaig a fer, adoptaré l'ordre invers al que havia seguit anteriorment, perque la seva importancia creix a mida que 'ns acostem a l'origen de l'aigua; i aixís crec millor tractar de les de menys valor factible, per a poguer detenir-me després en les que són més necessaries i interessants, infiltrant d'aquesta manera una clara idea de lo que deuria ser el sistema de conducció.

Aigues sobrants.—Respecte d'elles he ja manifestat en l'article precedent que poden utilitzar-se en casos necessaris, sempre i quan no 'n quedin perjudicades les fonts públiques, car la aigua que a elles vá há d'esser per a ús de la població i més per a aquells que no'n tenen en llur domicili; i per aixó jamai l'aigua—a no ser la que sobra—ha d'emplear-se en altres serveis distints de l'expressat.

Repartidors: Avui hi há alguns plumistes que reben l'aigua per trampilló, perque, convensuts del mal servei que rendeixen els repartidors degut als defectes que'n son dia vaig posar en evi-

dencia, ajudaren al Municipi per a fer-los desaparèixer, substituint-los pel nou aparell perfectament regular i higiènic. Com que aixó ha de esser obra de la voluntat dels plumistes, a ells me dirigeixo per a que procurin implantar l'excel·lent sistema de trampilló, puix aixís sempre tindran l'aigua que'ls correspón, i pura com la que disfruten els abonats a l'elevada, tantost es posi en pràctica la conducció per tuberíes.

Manantial i conduccions: Després de lo expressat en la descripció dels defectes, no cal dir que soc ferm partidari—exagerat si 's vol—de la canalització per medi de tuberíes, per esser lo únic que recull tota l'aigua del manantial i la traslada amb tota la seva puresa a nostres domicilis. Per tant, crec que s'han d'abandonar per complert les mines construïdes, a no ser que aquestes fossin més fondes que l'origen de l'aigua, ja que aixís podrien instal·lar-se els tubes en el sols de les mateixes i elles servien per a protegir-los i vigilar-los per si tinguéssim pèrdues d'aigua; però tal com están en la actualitat es quasi impossible utilitzar-les, car seria necessari un grandió treball per a posar-les en les degudes condicions, i difícil la seva instal·lació per falla de lloc. Per aixó crec imprescindible l'adquisició d'un bon sistema de tuberíes—que podrien esser de ciment armat—capaces de portar amb un desnivell de cinc o sis pams, de St. Roc a Olot, cinc cents litres d'aigua per minut qu'és la que's necessita per a abastir a tots els plumistes i les fonts a raig obert. Aquestes tuberíes podrien instal·lar-se en el sol del dipòsit, i, passant pel passeig de les fonts, fer-les atravesar el riu pel mateix punt on estava enclavat el sifón de la tubería vella, seguir el passeig de St. Roc i de Barcelona i anar a trovar la tubería del Parc que reparteix l'aigua a la ciutat.

Té medis l'Ajuntament per a disposar la nova canalització? Ens consta que de moment no; però com que'n el pressupost de 1916 hi van consignades per quarta i darrera vegada 6.210'31 pessetes a favor de la casa Tomas per a pagar les tuberíes adquirides per al projecte d'aigues elevades, podria sostenir la mateixa consignació per un any més, senyalant-la en el pressupost de 1917 per a l'objecte de que tractem; amb la qual cosa se tindria poc menys que lo suficient per a portar a terme l'imperiosa reforma.

Les notes aquestes ja són escrites amb la deguda extensió per a que's tinguin les dades necessaries per a son estudi, i, vista la seva facilitat, no's deixi passar l'any 1917 sense realitzar obra tan important.

He de manifestar per últim i per a acabar de una vegada tot lo que té relació amb les aigues de St. Roc, que encara queda per perfeccionar

el sistema de bombes empleat per a l'aigua elevada. En cas de no sortir al mercat millor maquinaria que la avui usada, el Municipi.—una volta hagi terminat el contracte establert amb les Companyies suministradores del fluit elèctric que tenen a son càrrec el funcionament dels motors-bombes, i abans d'establir-lo de nou,—ha de intentar altra vegada si pot utilitzar el salt d'aigua del Molí de St. Roc, ja que per la seva força i per la situació enfront de la deu, sembla exprés per a portar a cap el projecte, molt útil per al dia de demà que's construeixin clavagueres i per a quan convinga aixecar un parell de metres el nivell del dipòsit, en el qual cas no s'haurà de tenir en compte les despeses de kilowats.

c. AGUSTI.

Les Institucions Olotines

COMUNICACIÓ DEL COS D'ADJUNTS DEL CERTAMEN LITERARI-ARTÍSTIC

Sr. Director de VIDA OLOTINA.

Distingit senyor:

Hi há a Olot, de la munió d'institucions, una majoria d'elles on la buida inconciencia que se hi guarda és una oposició continua a tot esforç d'avenç innovador, a tot acostament a la modernitat viva. Per aixó'ns plau la revisió de les institucions olotines que la revista de la vostra digna direcció inicià.

La decadencia del Certamen olotí, visiblement, era decisiva. No provenia d'abandón ni el mal estava en detalls, sinó que les coses havien canviat: no's volien declamacions patriòtiques, i's desitjava, en canvi, perfecció major en les composicions.

Calia, doncs, una reforma, per a la reglamentació de la qual el Cos d'Adjunts nomenà una Comissió, reunit el dia 2 de Febrer.

Entra, segons sab aquesta Junta Organitzadora, al projecte de reforma, que el Certamen sia musical o literari alternativament.

Per tots aquets motius, la Junta Organitzadora ha començat, amb la publicació del Cartell de enguany, la realització de la reforma del Certamen.

Vostre afectíssim servidor,

J. M. Capdevila.

Secretari de la Junta Organitzadora

Cos d'Adjunts del Certamen Literari - Artístic d'Olot. ANY XVI

Convocatoria del Primer Certamen Musical

CARTELL

(Premis que's concediran i temes de concurs)

I. *Premi de D. Manel Malagrida:* DOS CENTES PESSETES a la mellor composició per a quartet de corda.

II. *Premi de D. Lluís G. Pons i Tusquets:* DOS CENTES PESSETES a la mellor col·lecció de tres o més melodies de caràcter català, amb acompanyament de piano.

III. *Premi del Cos d'Adjunts:* DOS CENTES PESSETES a la mellor composició coral a veus mixtes.

IV. *Premi del Excelentíssim Ajuntament:* CENT PESSETES a la mellor sardana sobre motius populars.

Formen el Jurat Calificador:

Lluís Millet (President) i Francesc Pujol, de l'«Orfeó Català»; Rt. Félix Farró i Ignaci Rubió, de l'«Orfeó Popular Olotí»; Vicenç Piera, pbr., secretari.

NOTES. 1.ª—Les composicions deurán ser inédites; i serán enviades en la forma de costúm, al secretari del Jurat Calificador, Rt. Vicens Piera (Passatge de Blay, Olot).

El plas d'admissió fineix: per a la composició coral, el dia 20 d'Agost, per a les demés, el dia 30.

2.ª La Junta se reserva per tot un any la propietat de les composicions premiades, exceptuant la de la sardana.

3.ª La sardana serà escrita per a cobla de deu instruments; i la seva partitura deurá anar acompanyada d'una reducció per a piano.

4.ª La festa se celebrarà el dia 12 de Setembre darrer dia de les festes del Tura.

Olot, 30 de Juliol de 1915.

Junta Organitzadora:

Josep M.ª Masramón, President; Joaquín Llitjós, Vis-president; Jaume Tenas, Arxiver; Celestí Devessa, Tresorer; Josep M.ª Capdevila, Secretari.

UN HOMENATJE MERESCUT

El passat dimecres tingué lloc al acreditat restaurant *Pabellón Mundial* un sopar en obsequi del notabilíssim paisatgista D. Enric Galwey amb motiu del triomf que ha obtingut rescentment en la Exposició d'Art de Madrid.

Apart dels mereixements artístics del Sr. Galwey, que aquí son apreciats degudament i justifiquen dit obsequi, ell enclogué una altra significació; la de gratitud per lo que dit eminent artista ha honorat nostra bella encontrada reproduint-ne belles visions en moltitud d' exquisides teles.

Assistiren a dit sopar una quarentena de començals i no hi hagué brindis; sols l' oferiment del homenatge, dit en eloqüents paraules per D. Eveli Barnadas i contestades també amb bella forma per l'homenatjat.

A conseqüència de l'esmentat acte, el senyor Galwey ha dirigit a nostre estimat company F. Vayreda, la amabilíssima i delicada carta que ens honrem en publicar a continuació:

«Molt estimat amic: Lo que no sapigüí dir en la nit del sopar amb que mos amics me varen obsequiar, per la intensa emoció que'm va produir tant gran distinció, vull manifestar-ho dintre el reculliment d'aquesta carta.

»Afirmo, doncs, com precipitadament vareig dir aquella nit, que vull ser olotí; deixeu-me ser-ne puig constituirá la meva més gran felicitat.

»No han passat en vá els trenta anys que porto de coneixença amb aquesta beneida terra on he gosat tant, on he conegut i estimat a tantes honorables persones; al teu pare a qui jo idolatrava i a qui dec lo poc que pugui saber en el meu art; també com a home probo an En Berga, a qui sempre m'encantava veure'l tant jove; an En Marián Vayreda, el meu intim confident, i a tants i tants els uns morts, desgraciadament, i els demés sortosament en aquest món per a estimar-los.

»Aquí vareig constituir la meva família a la que el nom d'Olot fa glatir d'alegría. Les primeres cançons populars vàrem esser els primers de gaudir-les aquí amb En Francesc Alió, els germans Llimona i en J. Tamburini, i a la vista del Canigó les cantàvem amb la fruició més intensa. En fi, he tingut la sort de conviure en una terra que a causa de ser tant bonica forçament hi ha de ser-hi bona la gent, i tot aixó en conjunt ha fet que la meva modesta obra artística tinga la sobrietat i la noblesa que m'ha embolcallat.

»Te prego, estimat amic, digas a tothom que soc el més ferm olotí.—*Enric Galwey.*»

Verdaderament, cartes com aquesta honoren per igual a qui les ha escrites i al qui van dirigides.

Nosaltres, que fins ara admiràvem sincerament al paisatgista Galwey, l'estimarem encara més en avant com a home de cor on hi nien nobilíssims sentiments.

DEL CONGRÉS LITÚRGIC

El renaixement de Catalunya seria incompletíssim, si en la gran restauració de valors espirituals—artístics, científics, pedagògics, etc.—qu'ha provocat, haguessen sigut descuidades les manifestacions de la vida religiosa que constitueix la més universal i la més alta manifestació de la vida del esperit. Rés hi há que reveli tan clarament la elevació espiritual d'un poble com la forma que revesteix en ell la pietat. Un poble en el qual la gent creienta tractin el temple amb poc respecte, és per força un poble inferior; un poble en el qual els sacerdots practiquin el culto amb deixadesa, pateix una evident relaxació religiosa; una diócesi en la qual en els temples s'hi cometessin profanacions artístiques, tolerant-ho els fidels i la autoritat diocesana, i no protestant-ne els intel·lectuals, revelaria un fort endarreriment cultural; una població en la qual la gent piadosa sia molt inclinada als espectacles plàstics, oratoris i musicals que dominen en certes funcions religioses, ignorant en canvi el significat de les ceremonies de la Missa i les ensenyances del Evangelí, descobreix clarament una vulgaríssima superficialitat; un poble, finalment, en que hi abundin la gent indiferent a Rel·ligió, está mancat de vera idealitat i de ferma basa moral.

Per aixó en els moments actuals, en que Catalunya se preocupa seriosament de la seva vida com a poble, trovant-se en el moment solemne, en la hora crítica de la seva reconstitució nacional, en la qual no ha de mancar-hi cap dels més alts valors de l'esperit, el Congrés Litúrgic celebrat a Montserrat, nota de pietat sumament noble, crítica enérgica, però prudenta i enlairada, de les desviacions sofertes entre nosaltres per les manifestacions pietoses, anhel de dignificació de la pietat catalana per medi d'un retorn a la simplicitat i a la severitat de la litúrgia primitiva i a les pures i substancials fonts de la paraula revelada, anhel compartit per lo més escullit del clero catalá i beneit per tots els prelats de la nostra Província Tarraconense i consagrat per el mateix Pontífex Benet XV, representat pel Nunci, ha constituit per la nostra patria un dels actes més trascendentals qu'hi han tingut lloc des de 'l séu renaixement.

A tots els qu'hi assistírem, ens commovia pregonament aquella revelació de l'esperit del culto católic que ens presentava nues les seves trascendentals significances i la seva majestat severa i commovedora.

Mai les paraules «temple», «missa», «Evangelí» i «parroquia», havien adquirit davant de la nostra consideració un valor tan elevat com el qu' hi adquiriren aquells dies. Un món nou s'obria davant dels nostres ulls. I ens déiem:—¡Oh, si'l poble pogués comprendre-la tota aquesta grandesa! ¡Si 'l poble pogués adornar

se dels tresors de bellesa i de bondat que enclou el culte catòlic, i que permaneixen en certa manera estancats, per la incomprensió de totes aquestes coses en que se l'ha educat! ¡De quina altra manera s'elevarien vers Deu els seus sentiments! ¡Quin altre interès sempre viu, mai adormit, tindria per ell la vida rel·ligiosa! ¡Quina flama de puresa i d'amor cremaria sempre en el seu esperit!

La edificació espiritual del poble per medi de la comprensió del Evangeli, la sublimació dels seus sentiments per la participació activa en els oficis divins, la seva incorporació viva a la gran germandat cristiana mitjançant un foment de la vida parroquial, ens donà una visió d'una Catalunya cristiana, tan esplèndida com mai l'havíem imaginada.

Mai havíem vist tan compenetrats els sentiments de Rel·ligió i de Patria.

I veus aquí com sense necessitat de recórrer a teories polítiques ni a qüestions partidistes que divideixen voluntats i fomenten odís gens conformes a l'esperit rel·ligiós, el consorci més íntim entre'ls valors rel·ligiosos i els valors patriòtics se'ns feu visible a Montserrat.

Gran part del clero de Catalunya, representant de la pietat de totes les nostres comarques; els prelats de la Província Tarraconense, donant a la assemblea el prestigi de llur autoritat; la llengua catalana fluïnt de tots els llavis, i l'esperit català animant juntament amb el cristià totes les conferències i parlaments de les sessions; entre'ls seglars lo més granat dels nostres prohoms: el gran devot de la nostra genuïna arquitectura rel·ligiosa; el músic apòstol que amb la seva obra ha fet ressonar amb accent triomfal per tot Catalunya i fora d'ella el cant secular de la nostra raça; i per damunt de tots Sa Santedat beneïnt la nostra pietat i la nostra Patria per la mà del seu representant, i més amunt la Verge de Montserrat, la Verge de la nostra Patria i de la nostra Fè; ¡quin conjunt de circumstàncies més commovedor!

Fou una d'aquelles visions qu'omplen d'esperança el cor del creient i el cor del bon patrici. Tant-de-bó que les esperances concebudes en aquells moments esdevinguin promptament hermoses realitats, per bé de Catalunya i de la Rel·ligió.

GABRIEL RIVERA.

Regionalisme Valencià

De totes les regions d'Espanya on hi há resorgiment nacionalista cap és més interessant per a Catalunya que'l que's dona a Valencia.

Les dues germanes tenen comunitat d'origen i de llengua, totes dues tenen entreteixida llur historia de les mateixes glories i tristeses: fins avui en qué les dues pateixen el mateix mal.

Fins ara hi havien a Valencia homes de totes les tendències que professaven isoladament estes idees, però els faltava la unió i la organització per a la propaganda; eren pedres soltes que, per temps, podrien juntar-se i formar un edifici. Després de alguns intents de setmanaris i colles, de vida generosa però breu, restava l'ànima valenciana soterrada baix l'indiferència, brollant, no més que com a foc-follets, els jocs florals i festes populars.

Sols la inspiració poètica d'alguns «rat-penatistes», com el gran Llorente, mitigava la pena que sentien els patriotes valencians.

Per fa un any es constituí la «Joventut valencianista» fent un Acte d'afirmació valencianista i campanyes que no són més que l'anunci de altres que vindran amb més transcendència i eficàcia lo mateix en els pobles que en les capitals de les tres províncies. I al cap d'uns mesos sortí el setmanari «Patria Nova» com organ modest, però entusiasta, de propaganda, que va augmentant de subscriptors cada dia.

Se pot dir que les pedres s'han juntat amb ciment d'entusiasme per a fer el palau de nostra grandesa futura. La joventut és la que porta la iniciativa i arriba al sacrifici; els vells al vore-la senten bullir la sang en ses venes, i s'ajunten amb ells per a tornar a ésser joves, i la manca de mitjans va suplir-la el foc de l'entusiasme.

Una prova de qué va tenint el moviment resonancia és que a l'aplec del Puig per a demanar la restauració d'aquell monastir breçol de nostres glories, la joventut donà la nota de regionalisme, malgrat de l'assistència de l'Ajuntament, Arquebisbe i Diputació, i es conseguí que la major part dels oradors parlaren valencià, i que fins l'Alcalde del govern i el Arquebisbe s'excussessin per no saber parlar-lo. Aixó mai s'havia fet a Valencia. Ben satisfet pot quedar l'organitzador En Joan Pérez Lucia, diputat provincial monárquic i afecte a les nostres idees. En este mateix acte, la «Joventut nacionalista» de Barcelona envià sos representants, i la eloqüència del senyor Bofill, regidor de Barcelona, cantant el resorgiment valencià i la unió da Catalunya i Valencia, enlairà els aplaudiments dels mils de valencians que'l sentiren. Després, en l'abraçada que'ls nacionalistes valencians donaren als catalans quedá sagellada la unió que, per a bé de tots, no 's trencará.

IGNASI VILLALONGA.

ELS AMICS DE EUROPA

Amb aquest títol ha aparegut una publicació setmanal organ del «Comité d'amics de l'unitat moral d'Europa», a Barcelona i dels seus adherits i col·laboradors. Dita publicació té sa adreça oficial a Barcelona (Bruch, 25) i va editada dins l'exel·lent setmanari «La Sembra» de Terrassa.

En son número primer publica «Els amics de Europa» el document que reproduïm a continuació, adherint-nos al sentit que representa:

SEGON MANIFEST

DEL COMITÉ D'AMICS DE LA UNITAT MORAL
D'EUROPA

A les darreries del 1914 un grupo d'amics, que declaràvem esser-ho «de les grans tradicions i de les riques possibilitats de l'Europa una», ens constituïrem en Comité a Barcelona. Un Manifest, fou publicat on, calificant l'actual conflicte de «guerra civil», afirmàvem la nostra creença irreductible que una unitat moral perdurava per damunt ella. Afirmàvem també que, segons les nostres consciències, no era lícit treballar per l'anihilament de cap de les forces nacionals en pugna ni declarar cap d'elles ja exclosa de la comunitat superior.

Aquest Manifest havia de tenir segons el nostre propòsit un alcanç modest i tot local. Ens dirigíem únicament als nostres conciutadans i a la nostra premsa, per a invitar-la a posar frè als excessos del partidisme i a la violència de les idees i del llenguatge. Però aviat ens poguérem convèncer que aquell document havia assolit una ressa molt més extensa. En tota Espanya, en varis països d'Europa, era aquell acullit i comentat. D'uns ens veníen expressions de entusiasme cordial; d'altres, agres censures i adhuc manifestacions de mal confiança. Aquelles curtes i senzilles paraules havien ferit una fibra viva en els cors.

Nosaltres havem recullit totes aquestes opinions amb la mateixa cura, com els resultats de una gran enquesta. Ella ens ha revelat que la idea d'una Europa una no era, no podia esser indiferent a ningú; però estava al contrari present en la consciència de tothom. Ens ha mostrat també que les concepcions del vell liberalisme, del vell nacionalisme, de l'escola que sostenia la irresponsabilitat mutual entre els pobles, han

perdut tot son crèdit. Cap poble d'Europa sent avui la seva sort deslligada de la dels altres. Tots ja, de fet, constitueixen una síntesi moral superior. I els millors aspiren a donar a aquesta síntesi una forma exterior i efectiva.

Mes, en tractar-se de la forma de semblant constitució és quan la divergència apareix. Els uns creuen que ella ha de venir pel fet d'una aixafanta victòria, i per consegüent del domini de una part del tot sobre les restants parts. Els altres esperen que sense brutal imposició, per acort i mutual respecte de drets, la mutual orgànica vingui a afirmar-se un dia. Els uns la somnien com forçosa. Els altres com contractual i lliure. Els uns podríem dir volen, en l'Estat superior que per la suma d'actuals estats es formi un règim que dongui el poder a un de sol, una organització monàrquica. Els altres, un règim que conservi el poder de tots, una organització de república.

El Comité d'Amics de l'Unitat Moral d'Europa vol altament afirmar que està amb aquets darrers. Deixant apart la qüestió de la forma de govern dins cada Estat, creu, i aixís ho proclama, que l'única forma de govern que sembla moral i desitjable en una organització general de l'Europa és la forma federativa i republicana.

Per subratllar tal afirmació és que publiquem aquest segon manifest. I, en publicar-lo, ha de afegir-hi a la vegada la expressió d'un desengany i l'agraïment d'un conçol. El desengany ve d'esser forçats a constatar que l'asserament de l'atmosfera ideal en que massa optimistes vàrem creure en ocasió del nostre primer Manifest, lluny d'haver-se guanyat, sembla mostrar-se més lluny encara, avui quan l'impuls de follia i de sacrilegi contra la santa unitat ha invadit noves províncies de la nostra Europa. El conçol ens l'ha portat la bella companyia d'uns petits nuclis d'homes que, dins cada país treballen en empreses de superació anàlogues a les nostres. Dia vindrà que l'història digui que aquets petits nuclis han estat la virtut més eminent de la nostra època. Si la ciutat damnada se hauria salvat, no més en haver-hi deu homes justos, l'honor dels nostres dies se salvarà, davant els judicis del temps, perquè hi há avui a Europa deu homes lliures, deu reduïts cenacles d'homes que s'han fet, en mig de la crisi universal que sofreixen les valors eternes, de l'acció per elles un programa, de la fidelitat envers elles una manera de religió.

Barcelona, 1 de Juny de 1915.

El Comité d'Amics de l'Unitat Moral d'Europa

Les Biblioteques Populars DE CATALUNYA

Acordada per la Mancomunitat de Catalunya la creació de Biblioteques Populars a totes aquelles localitats catalanes on vagi essent útil i possible instituir-les, està fora de dubte l'interès que té per a nostra Ciutat la divulgació de tot lo que's relacioni amb obra tan important i que pot influir eficaçment en l'expansió de la cultura olotina en el cas, desitjable, de que aquí s'estableixi.

Es d'esperar que nostra premsa ho entendra així i que pendrà peu una intensa campanya, que ens honorem en iniciar publicant avui l'acord adoptat, respecte a l'obra que'ns ocupa, en la darrera Assamblea de la Mancomunitat.

Biblioteques populars

Primer. La instauració de Biblioteques populars a Catalunya tindrà lloc segons un plan orgànic, donant a elles el doble caràcter de dipòsits particulars de llibres i de sucursals de la Biblioteca de Catalunya i el servei de préstam.

Segón. Les Biblioteques populars és dividiran en tres graus, segons l'importància i densitat de població de les localitats a què es destinin.

Tercer. Sempre que sigui possible i en especial en Biblioteques de segón i tercer grau, és destinarà a les Biblioteques populars petits edificis expressament construïts, segons tipus previament aprovats.

El Consell Permanent completarà aquets acòrds per mitjà d'un reglament, en vista dels resultats que doni la realitat de les experiències efectuades.

Quart. Al local de cada Biblioteca anirà anexas una sala destinada a cursos conferències i reunions de cultura.

Quint. Les primeres adquisicions de llibres amb que les Biblioteques es constitueixin seran per valor de 5.000 pessetes, en les que siguin del primer grau; 3.000, les de segón, i 1.000, les del tercer.

Sisé. Les Biblioteques populars seran dotades de personal tècnic competent. Aquest personal serà femení i preparat expressament en una Escola especial que s'instaurarà amb aquest objecte.

El Consell Permanent presentarà en son dia a l'Assamblea el projecte per a la reorganitza-

ció i funcionament de l'Escola Especial de Bibliotecaries.

Seté. En les Biblioteques de primer i segón grau, el personal es compondrà d'una directora, una auxiliar i un porter. En les de tercer grau podrà limitar-se a una bibliotecaria i un porter.

Vuité. El personal de Bibliotecaries formarà una carrera i còs regular. Se ingressarà a la mateixa, a la sortida de la Escola especial, per la categoria d'auxiliar. El sou d'aquest no podrà ésser inferior a 1.000 pessetes.

Nové. En l'obra de instal·lació de Biblioteques podrà acceptar-se la col·laboració de les Diputacions, Municipis, entitats i particulars; però sempre l'acord amb les normes establertes i el servei pel personal de carrera hauran de ésser condicions perquè es doni caràcter oficial a aquestes Biblioteques i perquè se les conferixi qualitat de Sucursals de la Biblioteca de Catalunya.

A l'escullir-se les localitats on se instal·laran les Biblioteques Populars, es donarà preferència a les ciutats, viles i pobles que facilitin un concurs econòmic que ajudi a l'execució de l'anterior plan.

Informació Olotina

MUNICIPAL

Estant pròxima la data en que s'han de confeccionar els programes de nostra Festa Major, ens permetem recomanar als encarregats de redactar-los que ho facin en idioma català segons era ja consuetut establerta de molts anys ensà, consuetut que se interrompé per causa purament accidental i, a nostre entendre, equivocadament.

Podem aduir en favor de nostra recomanació: el deure que tenim els catalans de honorar nostra gloriosa Llengua empleant-la en totes les ocasions en que no ens ho privi un manament legal, que en aquest cas no existeix; la costum unànim de les localitats catalanes, que anuncien en català ses Festes Majors; el desig de la majoria dels olotins de que aixís es faci; i, finalment, el destí que s'ha de donar als programes, que no és altre que el de promoure la vinguda de forasters catalans, car no és probable que'n puguin venir de aquells altres indrets que desconeixen l'idioma català.

—Per fi sembla que l'Ajuntament s'ha compadescut de 'l mal paper que feien els gegants exhibint-se amb vestidures excessivament tronades.

Aquest any, doncs, per les festes del Tura els gegants estrenaran vestits, els que, donat el bon gust del Sr. Alcalde, tutor dels elevats membres de la família municipal, suposem que faran lluir magestuosament son tradicional garbo,

CORPORATIVA

En el capítol celebrat darrerament per l'Ordre de la Escola Pía ha sigut designat per a Rector del Col·legi de nostra ciutat el Rvnt. P. Manuel Serra, en substitució del Rvnt. P. Manuel Roca, que ha desempenyat dit càrrec durant forces anys.

Volem aprofitar l'ocasió per a saludar carinyosament al estimat Pare Roca, fent degut honor a ses personals i ingenues dots de professor, avalades per un ardent amor als nois, lo que li ha valgut el respectuós i plaent record que d'aquelles qualitats en conservem tots els que hem sigut sos deixebles.

Es d'alabar efusivament el zel del Pare Roca com a Relligiós car a son esforç es deu l'haver dotat a l'Escola Pía d'un esplèndid Col·legi, essent també precisament durant els últims temps de son Rectorat quan sembla que han entrat seriosos desigs de posar dit Col·legi en condicions de esser apte per a la sòlida instrucció i educació de les generacions futures.

—El dia 25 de Juliol aparegué el primer número de *La Ciudad Futura*, organ de la «Unión Comercial» de nostra ciutat.

Després d'agrair i correspondre a la afectuosa salutació que dirigeix a la premsa local, ens plau declarar el bon efecte que'ns feren els escrits doctrinals que s'inserten en la nova publicació, encaminats al millorament intel·lectual, professional i econòmic de la classe que representa. Sols una recansa experimentem a la vista del confrare, i és la de que no estigui escrit en idioma català, que a la fi és el que parlen els que l'escriuen i els que l'han de llegir, per lo que, apart el lamentable tort que's fa a nostra Llengua posposant-la innecessàriament, es perjudica de fet la comunicació espiritual entre els redactors, que han d'escriure traduint son pensament, i els lectors que també han de traduir lo que llegeixen. Double traducció que s'evita escrivint en català.

DE BELLES ARTS

Dintre d'aquesta primera quinzena d'Agost se inaugurarà en el local del «Orfeó Popular Olotí» una Exposició de dibuixos i fotografies referents a la obra del Temple Expiatori de la Sagrada Família de Barcelona.

Compendrà l'Exposició a més de lo que ha figurat en la ara de poc celebrada en «Athenea» de Girona, algunes noves fotografies, de manera que no

sols els visitants se podran fer càrrec de lo projectat i de lo ja executat, sinó que també del modo com se hi celebra liturgicament el culto relligiós i de les escoles anexas al temple i dels métodos pedagògics moderns que en elles se empleen.

Relacionats amb aquesta Exposició hi há l'intent de celebrar distints actes encaminats a fer més viu lo esperit qu' anima a aquesta gran obra, i que indubtablement contribuirán a que amb el coneixement creixi l'amor envers la mateixa, lo que'ns ha de portar a tots a fer un modest sacrifici econòmic per a aixís honrar-nos nosaltres mateixos fent-nos dignes fills de la terra que veu alzar el més gran monument a major honra i gloria del seu Senyor.

—La Junta del «Orfeó Popular Olotí» ha repartit profusament una circular sol·licitant la inscripció de socis protectors en nombre suficient per a fer possible la vida econòmica de tant bella i útil institució.

Es d'esperar que els nostres conciutadans responguin generosament car seria molt sensible que la simpatia que inspira a tothom la obra del Orfeó quedés reduïda al terreny purament platònic que en aquest cas, com en tots, és insuficient.

—Segons ha tingut l'amabilitat de comunicar-nos el senyor Director de la música del Batalló d'Estella el pròxim dimecres, dia 4 del corrent donará dita entitat musical un concert en els jardins del Parc executant el següent programa: *Sentimientos*, pas-doble, (Roig); *Anyorances*, sardana, (Serra); *Romántica*, overtura, (Kessels); *El País de las Hadas*, vals, (Calleja); *El Poeta de la Vida*, tango, (Vives); Pas doble final, (Wagner).

D'ESPECTACLES

En el Teatre Principal la companyia de don Josep Monteagudo ha representat *Los Semidioses*, *Solico en el mundo*, *Malvaloca*, *El sexo debil*, *El enemigo*, *Amor á oscuras*, *Lluvia de hijos* i *El Angelus*.

La companyia ofereix un conjunt armònic i discret per lo qu'és de suposar que's durá a terme una temporada agradable i mereixedora de que el públic la fassi profitosa amb sa assistència nombrosa.

Per avui está anunciada la obra dels germans Quintero *El Centenario*.

—En l' Ideal Park han tingut lloc escullides funcions de cinematógraf a l'aire lliure, vegent-se favorescudes per forsa concurrència.

A les nou de la nit, d'avui, tindrà lloc una sessió de cinematógraf i varietats.

—El dia 25 tingué lloc una correguda de vaques amb regular entrada.

VIDA OLOTINA

REVISTA QUINZENAL NACIONALISTA

Preus de subscripció: OLOT, any 2'50 pessetes.—Fora, any 3'00 pessetes.
Número solt 10 céntims

Anuncis, segons tarifa.

Pagos a la bestreta.

Farmacia i Drogueria

JOAN GARDELUS I FILLS

Agents exclusius per a Olot dels tan recomenats productes de la
Perfumeria Gadalús
i de la
Crema Bella Aurora
i per a la provincia del insuperable
Champagne George Montagne

Tarifa d'anuncis en la coberta de
Vida Olotina Administració: Olivillers, núm. 16

Anuncis

Una plana, 8 pessetes.—Mitja plana, 5 pessetes.—Un quart de plana, 3 pessetes.—
Un octau de plana, 1'75 pessetes.—Un setzau de plana, 1 pesseta.

Esqueles mortuories

Plana entera, 10 pessetes.—Mitja plana 6 pessetes.

Encaxos a 5 pessetes

Descomptes

Per 6 insercions, el 10 %.—Per 12, el 25 %.—Per 24, el 50 %.

